

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, de avocatul Roman Medeleanu, în numele inculpatului

*Siloci Andrei XXXXX, născut la
XX XXXXXX XXXX în XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX,
locuitor al XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 30.05.2016 – 15.01.2018,
instanța de apel: 18.04.2018 – 07.05.2018,
instanța de recurs: 03.01.2019 – 19.02.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 15 ianuarie 2018, Siloci Andrei a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 15.01.2018, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 21.04.2016 până la 18.09.2016.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța a reținut că inculpatul Siloci A. *este învinuit* că, urmărind scopul obținerii unui profit nejustificat, rezultat din transportarea și vânzarea substanțelor narcotice, a aderat la un grup criminal organizat pentru a comite mai multe infracțiuni legate de circulația substanțelor narcotice. În scopul realizării intenției criminale și atingerii rezultatului scontat, în urma unei înțelegeri prealabile și împreună cu alte persoane, care nu au fost identificate, având repartizate în prealabil rolurile și dispunând de un plan bine structurat, au stabilit o schemă infracțională de dobândire a drogurilor, transportarea lor pentru comercializare la un preț mai mare de către alți membri ai grupării criminale.

La 21 aprilie 2016, inculpatul Siloci A., cu automobilul "Dacia Logan", n.î. XXXXXX, s-a deplasat în XXXXXX XXX, XXXXXX, de unde a procurat aproximativ 1771 gr. de marihuană, ambalată în șase pachete de polietilenă și scotch, le-a tănuit sub căptușeala ușilor din spate ale automobilului și le-a transportat în mun. Chișinău, unde urma să le vândă la un preț mai mare.

Tot la 21 aprilie 2016, între orele 12.30-13.00, în rezultatul percheziției efectuate în mijlocul de transport menționat, stopat de către angajații INI al IGP, pe șos. Hâncești 145, mun. Chișinău, au fost ridicate drogurile - 1771 gr. de marihuană, ambalată în șase pachete de polietilenă și scotch, camuflate în ușa automobilului, ce constituie proporții deosebit de mari.

Conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1R-2329 din 04.05.2016, substanțele ridicate în cadrul percheziției automobilului „Dacia Logan”, n/î XXX XXX, din 21.04.2016, reprezintă marihuana, care se atribuie la substanțe narcotice cu cantitatea de 1771 gr. (252 gr.+261 gr.+266 gr.+251 gr.+357 gr.+384 gr.).

Ulterior, în rezultatul percheziției efectuate de către angajații INI al IGP, la 21 aprilie 2016, între orele 15.30-16.30, în apartamentul nr. XX din XXXXXX XXX, XXXXXX, unde inculpatul domicilia temporar, în frigider și în odaie au fost depistate și ridicate droguri.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016, substanțele ridicate în cadrul percheziției din apartamentul nr. XX din XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, din 21.04.2016, reprezintă marihuana în cantitate de 0,938 gr., amfetamină în cantitate de 34,061 gr. și rășină de cannabis în cantitate de 0,079 gr., în total constituind proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, *etnobotanicelor sau analogilor acestora* în scop de înstrăinare, adică *producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea*, transportarea, *distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora*, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor *sau analogilor acestora* de un grup criminal organizat *sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora*, în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța a constatat că la 21 aprilie 2016, inculpatul Siloci A. se afla la volanul automobilului „Dacia Logan”, n.î. XXXXXX, pe care îl conducea, pentru prestarea serviciilor de taximetrie lui Negru I.

Siloci A. a plecat în dimineața zilei de 21 aprilie 2016 din Chișinău spre s. XXXXXX XXX, XXXXXX, unde a fost solicitat de către Negru I., pentru a-l

aduce la Chișinău. Pe ultimul l-a luat de la locul convenit, cu ceva bagaje, și s-au pornit înapoi spre Chișinău. La volanul automobilului s-a aflat în toată perioada de deplasare spre Chișinău Siloci A., iar Negru I. a fost pasager și a stat tot timpul pe bancheta din față a automobilului, acest fapt fiind confirmat de către ambii în ședința de judecată, prin declarațiile depuse.

În apropiere de mun. Chișinău, în regiunea Gării de Sud, cei doi au fost stopați de către colaboratorii organului de poliție. Li s-a propus să transmită/predea poliției substanțele interzise pe care le au, dar au refuzat și astfel, polițiștii (membrii echipajului de poliție, veniți la fața locului) au purces la efectuarea percheziției automobilului respectiv.

În ușile din spate ale automobilului „Dacia Logan”, n.î. XXXXXX, sub dispozitivele de plastic ale ambelor uși, au fost depistate câte trei pungi cu substanțe care, potrivit raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016, constituie marihuana în cantitate de 1771 gr. (252 gr.+261 gr.+266 gr.+251 gr.+357 gr.+384 gr.).

Astfel, inculpatul Siloci A. transporta cu automobilul pe care îl avea în folosință pentru prestarea serviciilor de taximetrie, substanțe narcotice – marijuana – în cantitate de 1771 gr.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, la pct. 5 al Notelor, se stabilește că cantitățile deosebit de mari de substanțe narcotice, psihotrope și precursori, care au fost depistate în circulația ilegală, se consideră cantitățile ce depășesc cantitățile mari, iar potrivit pct. 7 din listă se consideră proporții mari cantitatea de marihuană uscată între 2,0 gr. - 200 gr. În speță, fiind vorba despre cantitatea de 1771 gr. (252 gr.+261 gr.+266 gr.+251 gr.+357 gr.+384 gr.), se atestă că această cantitate depășește proporțiile mari, 1771 gr. fiind mai mult decât 200 gr., astfel substanțele narcotice transportate de către Siloci A. reprezintă proporții deosebit de mari.

Pe lângă aceasta, s-a stabilit că, deși inculpatul este domiciliat în mun. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, acesta a luat cu chirie un apartament situat în XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, încheind un contract de locațiune cu Tanasoi V. în anul 2015, pe care îl avea încă în posesie și folosință la 21 aprilie 2016, data la care în apartament s-a efectuat percheziția. Deși contractul respectiv nu a putut fi cercetat în ședința de judecată, existența acestuia a fost confirmată atât de către inculpat, cât și de Tanasoi V.

În urma efectuării percheziției în apartamentul nr. 49 din XXXXXX, XXX, XXXXXX, de către colaboratorii organului de poliție care au participat la efectuarea actului de procedură respectivă, au fost depistate mai multe substanțe care, potrivit raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016, constituie marihuana, în cantitate de 0.938 gr, amfetamină în cantitate de 34,061 gr. și rășină de cannabis în cantitate de 0.079 gr.

Prin urmare, substanțele narcotice depistate în apartamentul nr. 49 din mun. XXXXXX, XXXXXX XXX, și în acest caz, aparțin inculpatului, care era

posesorul apartamentului în calitate de locatar, în baza unui acord de locațiune dintre el și Tanasoi V.

Deci, substanțele narcotice și anume marihuana în cantitate de 0.938 gr., amfetamină în cantitate de 34,061 gr. și rășină de cannabis în cantitate de 0.079 gr., depistate în ap. 49 situat în XXXXXX, XXXXX, XXXXXX, aparțineau lui Siloci A., care era locatar al acestui apartament și care le păstra acolo.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, la pct. 7 se stabilesc proporțiile pentru marijuana uscată de până la 2,0 gr. ca fiind mici (găsite 0,938 gr.), pentru rășina de cannabis între 0,05 gr.-0,5 gr. – proporții mari (găsite 0,079 gr.) și la pct. 27 amfetamină între 0,1gr.-1,0gr. - proporții mari (găsite 34,061 gr.).

Astfel, în urma percheziției din 21.04.2016 în ap. 62 din XXXXXX, XXXXXX, au fost depistate droguri păstrate de către Siloci A. în următoarea formulă: ***marihuana în cantități mici, rășina de cannabis în cantități mari și amfetamină în cantități deosebit de mari.***

Referitor la calificarea formulată de către acuzare, se atestă lipsa scopului de înstrăinare a substanțelor narcotice, lipsind probe certe care să dovedească că transportarea substanțelor respective era cu scop de înstrăinare. Or, acuzarea invocă argumentul care ar sprijini scopul înstrăinării substanțelor narcotice, prin împachetarea acestora în pungi diferite, această probă fiind una indirectă și de natură deductivă, care ar putea conduce la concluzia invocată de acuzare, dacă s-ar confirma și prin alte probe. În lipsa probelor, elementul subiectiv în varianta scopului de înstrăinare decade și invalidează calificarea făcută de către acuzare.

Deci, inculpatul a săvârșit fapta prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca ***păstrarea și transportarea drogurilor în proporții deosebit de mari.***

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1700 lei urmează a fi respinsă, deoarece nu există dovada suportării lor.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Lilian Bacalîm, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal la 12 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației drogurilor pe un termen de 5 ani și încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului în sumă de 1700 lei.

Apelantul a invocat că inculpatul transporta aceste droguri anume pentru a le înstrăina, or, modul de împachetare a lor în 6 pachete diferite și cantitatea acestora denotă intenția acestuia de a le înstrăina și nu a le consuma personal. Potrivit raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1R-2329 din 04.05.2016, substanțele ridicate în cadrul percheziției automobilului „Dacia Logan”, din 21.04.2016, reprezintă marihuana, care se atribuie la categoria substanțelor narcotice, cu cantitatea de 1771 gr., (252 gr.+261gr.+266 gr.+251 gr.+357gr.+384 gr).

Totodată, depistarea drogurilor în apartamentul în care domiciliu inculpatul, denotă faptul că erau păstrate cu scop de înstrăinare or, acesta nu putea păstra o cantitate în proporții deosebit de mari pentru consum propriu.

Pe lângă aceasta, păstrarea și transportarea drogurilor în scop de înstrăinare a fost probată, inclusiv prin depozițiile martorilor Gonța A., Tverdohleb A., Șaban A. și Verlan R.;

contractul de chirie a apartamentului nr. 49 din bd. XXXXXX XXX, XXXXXX, încheiat între Siloci A. și Tanasoi V.;

procesul verbal de percheziție din 21.04.2016 a automobilului de model „Dacia Logan”, în cadrul căreia a fost depistată și ridicată marihuană în cantitate totală de 1771 gr. care, conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1R-2329 din 04.05.2016, reprezintă substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, ce era împachetată în 6 pachete de polietilenă lipită cu bandă adezivă și camuflată în ușile automobilului menționat;

procesul verbal de percheziție din 21.04.2016 al ap. 49 din XXXXXX, XXX, XXXXXX, prin care, potrivit raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016, a fost ridicată marihuana, în cantitate de 0,938 gr, ce reprezintă substanțe narcotice, amfetamină în cantitate de 34,061 gr., ce se atribuie la substanțele psihotrope, în proporții deosebit de mari și rășină de cannabis în cantitate de 0,079 gr., ce reprezintă substanțe narcotice;

raportul de expertiză chimică nr. 34/12/1R-2329 din 04.05.2016, potrivit căruia substanțele ridicate în cadrul percheziției automobilului de model „Dacia Logan” n.î. XXXXXX din data de 21.04.2016, reprezintă marihuana, cu cantitatea de 1771 gr., ce constituie proporții deosebit de mari;

raportul de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016, conform căruia substanțele ridicate în cadrul percheziției din apartamentul nr. 49 din XXXXXX, XXXXXX din data de 21.04.2016, reprezintă marihuana în cantitate de 0,938 gr., amfetamină, în proporții deosebit de mari, în cantitate de 34,061 gr. și rășină de cannabis în cantitate de 0,079 gr.

Este neîntemeiată și soluția instanței de fond privind respingerea cererii de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, suportate la efectuarea expertizelor și a cheltuielilor logistice, care sunt obligatorii.

3.1. A declarat apel și avocatul Radu-Ștefan Patrașanu, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat pe art. 217 alin. (4) lit. d) Cod penal, sau să-i fie stabilită pedeapsa conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a dat apreciere poziției apărării și argumentelor ce probează nevinovăția acestuia.

Totodată, instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare, în calitate de probe admisibile și pertinente, declarațiile colaboratorilor INI al IGP, aceștia fiind părți cointeresate în dosar.

Or, reieșind din circumstanțele cauzei, în coroborare cu probele existente, sentința de condamnare este bazată pe o opinie proprie și preconceptută a instanței de judecată, care nu este argumentată și fondată legal.

Astfel, martorii acuzării – colaboratori ai organului de urmărire penală - sunt părți cointeresate, iar declarațiile lor nu constituie temei de a justifica o posibilă condamnare a inculpatului. Mai mult, martorul Negru I. a indicat că nu cunoaște nimic, doar că s-a aflat la fața locului, că și la domiciliul său au fost efectuate

percheziții, astfel că depozițiile lui nu constituie temei de a atrage la răspundere penală inculpatul. Totodată, martorul Tanasoi V. a relatat că a încheiat cu inculpatul un contract de locațiune, iar martorul Siloci A. a comunicat că inculpatul locuia cu părinții și nu în apartamentul în care s-a efectuat percheziția, că acesta nu s-au aflat în cercuri de persoane care consumau, distribuiau sau înstrăinau droguri.

Alegațiile acuzării că inculpatul, urmărind scopul unui profit nejustificat, rezultat din transportarea și vânzarea substanțelor narcotice, a aderat la un grup criminal organizat pentru a comite mai multe infracțiuni legate de circulația substanțelor narcotice nu au fost dovedite or, nici o probă nu confirmă atribuția acestuia la drogurile depistate.

Totodată, înstrăinarea ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau a analogilor acestora se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană or, lipsește faptul însușirii și distribuirii cu obținerea cărorva foloase.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, apelul avocatului a fost respins, ca nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Siloci Andrei a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul circulației drogurilor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 07.05.2018, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 21.04.2016 până la 18.09.2016 și de la 15.01.2018 până la 07.05.2018.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că inculpatul Siloci A., urmărind scopul obținerii unui profit nejustificat, rezultat din transportarea și vânzarea substanțelor narcotice, a aderat la un grup criminal organizat pentru a comite mai multe infracțiuni legate de circulația substanțelor narcotice. Astfel, în scopul realizării intenției criminale și atingerii rezultatului scontat, în urma unei înțelegeri prealabile și împreună cu alte persoane, care nu au fost identificate, având repartizate în prealabil rolurile și dispunând de un plan bine structurat, au stabilit o schemă infracțională de dobândire a drogurilor, transportarea lor pentru comercializare la un preț mai mare de către alți membri ai grupării criminale.

Conform planului criminal, la 21 aprilie 2016, inculpatul Siloci A., cu automobilul „Dacia Logan”, n.î. XXXXXX, s-a deplasat în XXXXXX XXXX, XXXXXX, de unde a procurat aproximativ 1771 gr. de marihuană ambalată în șase pachete de polietilenă și scotch, le-a tăinuit sub căptușeala ușilor din spate ale automobilului și le-a transportat în mun. Chișinău, unde urma să le vândă la un preț mai mare. La 21 aprilie 2016, între orele 12.30-13.00, în rezultatul percheziției efectuate în mijlocul de transport menționat, stopat de către angajații INI al IGP, pe șos. Hâncești 145, mun. Chișinău, au fost ridicate drogurile - 1771 gr. de marihuană ambalată în șase pachete de polietilenă și scotch, camuflate în ușa automobilului, ceea ce constituie porții deosebit de mari.

Conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1R-2329 din 04.05.2016, substanțele ridicate în cadrul percheziției automobilului de model „Dacia Logan”, n.î. XXXXXX, din 21 aprilie 2016, reprezintă marihuana, care se atribuie la substanțe narcotice cu cantitatea de 1771 gr. (252 gr. +261 gr.+266 gr.+251 gr.+357 gr.+384 gr.).

Ulterior, în rezultatul percheziției efectuate de către angajații INI al IGP, la 21 aprilie 2016, între orele 15.30-16.30, în ap. 49 din XXXXXX XXX, XXXXXX, unde inculpatul domicilia temporar, în frigider și în odaie au fost depistate și ridicate droguri.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-2463 din 10.05.2016 s-a stabilit că substanțele ridicate în cadrul percheziției din apartamentul menționat din data de 21.04.2016, reprezintă marihuana în cantitate de 0,938 gr., amfetamină în cantitate de 34,061 g și rășină de cannabis în cantitate de 0,079 gr., în total constituind proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că vinovăția inculpatului se confirmă integral prin probele administrate.

Astfel, martorii Gonța A. și Șaban A., au relatat similar că în cadrul percheziției efectuate, în ușile din spate ale automobilului condus de inculpat, din ambele părți, au fost găsite câte trei pungi de polietilenă cu substanțe ambalate specific drogurilor, pregătite pentru comercializare. La domiciliul închiriat de inculpat, au fost depistate mai multe pliculețe cu substanță asemănătoare marihuanei, o bucată de sticlă de plastic cu depuneri specifice, ce rămân după consumul de marihuana, iar în frigider s-au depistat droguri sub formă de piatră de culoare albă din substanță cristalină. Stețco A., care se afla în acel moment în apartament, a declarat că drogurile depistate îi aparțin inculpatului. Acesta a indicat că locuiește împreună cu inculpatul în apartamentul închiriat de ultimul și periodic consumau droguri.

Martorul Tverdohleb A., a comunicat că organul de poliție dispunea de informația că inculpatul realizează și păstrează substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, iar în ușile din spate ale automobilului cu care se deplasa inculpatul, sub plastic, au fost depistate câte trei pungi în fiecare ușă, modul de ambalare fiind specific comercializării. Inculpatul a recunoscut că este marihuana și că doar le transportă.

Martorul Verlan R., a declarat că este proprietarul automobilului „Dacia Logan”, pe care l-a transmis lui Siloci A., care este fratele inculpatului. Anterior transmiterii automobilul era în stare bună și nu a fost desfăcut plasticul de la uși.

Martorul Tanasoi V. a comunicat că inculpatul, împreună cu o persoană pe nume Alexandru, au închiriat apartamentul, în baza unui contract de locațiune.

Martorul Negru I. a relatat că inculpatul i-a prestat servicii de taximetrie. Ajungând în sat, inculpatul a parcat mașina în drum și nu s-a îndepărtat de automobil. La intrarea în mun. Chișinău au fost opriți și reținuți.

Totodată, faptul păstrării drogurilor în apartamentul în care locuia inculpatul denotă că acestea erau păstrate cu scop de înstrăinare or, ultimul nu putea păstra o cantitate în proporții deosebit de mari pentru consum propriu.

Astfel, inculpatul transporta aceste droguri pentru a le înstrăina, ce se demonstrează prin modul de împachetare a lor și cantitatea acestora.

Or, probele administrate atestă incontestabil și cert vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (2), 46, 2171 alin. (4) lit. b), d) Cod penal, ca circulația ilegală a substanțelor narcotice, adică transportarea, păstrarea și distribuirea substanțelor narcotice, de către un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari, în scop de înstrăinare.

Conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, iar solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare urmează a fi respinsă.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că acuzarea a solicitat încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate la efectuarea rapoartelor de expertiză, în sumă de 1600 lei.

Deci, în situația în care art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția de respingere a încasării acestor cheltuieli este neîntemeiată, fiind prezentată și dovada cheltuielilor suportate la efectuarea expertizelor judiciare.

Astfel, efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală sunt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, acestea fiind imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta infracțională, în lipsa căreia astfel de cheltuieli nu s-ar fi suportat.

Obligația inculpatului condamnat de a suporta cheltuielile judiciare este principială, de vreme ce săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru a i se aplica infracțorului pedeapsa.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Roman Medeleanu, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanța de apel a audiat în ședința de judecată inculpatul și a făcut mențiune la declarațiile martorilor Gonța A., Tverdohleb A., Șaban A., Verlan A. și Tanasoi V., date în instanța de fond, însă nu i-a audiat pe viu, nu a apreciat declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor incriminate, declarațiile lui nefiind descrise în hotărârea adoptată.

Or, simpla mențiune a declarațiilor martorilor acuzării, care nu au fost audiați pe viu în instanța de apel nu putea fi pusă la baza unei hotărâri de condamnare și contravine dreptului la un proces echitabil, probele urmând a fi administrate în fața inculpatului, în vederea unei dezbateri contradictorii.

Instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre de condamnare a inculpatului în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, care a fost recunoscut anterior vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu a respectat prevederile art. 419, 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și nu a audiat martorii acuzării, declarațiile cărora constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze în mod substanțial condamnarea inculpatului, ce contravine jurisprudenței CtEDO și prevederilor art. 24, 26 Cod de procedură penală, acuzarea fiind obligată după o hotărâre de recalificare a acțiunilor inculpatului, să prezinte în ședința de judecată probe în susținerea acuzației penale aduse, iar neprezentarea acestor probe este apreciată ca o nesusținere a acuzațiilor penale aduse inculpatului, în consecință acestuia fiindu-i lezat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Astfel, instanța de apel, fără a-și motiva și argumenta soluția, tranșant a concluzionat asupra temeiniciei apelului acuzării.

Mai mult, acuzarea nu a prezentat probe care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel greșit a pus la baza hotărârii de condamnare declarațiile martorilor acuzării Gonța A., Tverdohleb A., Șaban A., Verlan A. și Tanasoi V., care nu au fost audiați în instanța de apel, fiind încălcat dreptul la apărare al inculpatului, lipsind alte probe care demonstra latura subiectivă a componentei de infracțiune – scopul de înstrăinare a substanțelor narcotice.

Deci, concluziile despre vinovăția inculpatului sunt întemeiate pe presupuneri, care nu au fost înlăturate de acuzare.

Pe lângă aceasta, instanța de apel nu a motivat respingerea argumentelor apărării invocate în apelul declarat, indicând confuz că aceste nu sunt întemeiate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și să motiveze în

hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă, descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art. 46 Cod penal, grupul criminal organizat este o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) nu a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, pentru comiterea căreia inculpatul a fost condamnat;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluzentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, în special a calificativului prevăzut de art. 46 Cod penal, neindicând motivele pentru care a respins dovezile și probele apărării.

Mai mult, a judecat cauza în raport cu calificative neincriminate inculpatului prin rechizitoriu, cum ar fi: *„circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora..., producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea..., expedierea ..., sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora..., sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora”*;

c) la încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca păstrarea și transportarea drogurilor în proporții deosebit de mari, nu a indicat elementul cu sau fără scop de înstrăinare;

d) nu și-a motivat soluția de respingere a cererii procurorului privind plata cheltuielilor judiciare, în raport cu prescripțiile din art. 229 alin. (1) – (3) Cod de procedură penală, conform căror, *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci*

când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul cărui a fost aplicată pedeapsă. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, corect rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a desființat total o sentință neîntemeiată legal, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete în fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins dovezile și probele apărării.

Pe lângă aceasta, nu și-a fondat soluția de condamnare a inculpatului și în temeiul art. 46 Cod penal în raport cu prevederile acestei norme, că grupul criminal organizat este o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni, cât și cu jurisprudența relevantă în domeniu, că: săvârșirea infracțiunii de un grup criminal organizat are loc în cazul în care această faptă e comisă de o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni. Spre deosebire de două

sau mai multe persoane, care s-au înțeles în prealabil despre săvârșirea sustragerii, grupul criminal organizat se caracterizează, în special, prin stabilitate, prin prezența în componența lui a unui organizator și printr-un plan dinainte elaborat al activității infracționale comune, precum și prin repartizarea obligatorie a rolurilor între membrii grupului criminal organizat, în timpul pregătirii sustragerii (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 28.06.2004, nr.23 - Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor, pct. 26.*);

b) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile date în instanța de fond de către martorii Gonța A. (*vol. I. f.d. 186-187*), Tverdohleb A. (*vol. I. f.d. 188-189*), Șaban A. (*vol. I. f.d. 190-191*), Verlan R. (*vol. I. f.d. 192-187*), Stețco A. (*vol. II. f.d. 88-89*), confirmarea că Siloci A. activează în cadrul SRL „Tinevga Grup” (*Vol. II. f.d. 43*).

Mai mult, a cercetat și consemnat în procesul verbal declarațiile martorilor Gonța A. (*vol. I. f.d. 48*), Tverdohleb A. (*vol. I. f.d. 46*), Șaban A. (*vol. I. f.d. 47*), Verlan R. (*vol. I. f.d. 49*), date în cadrul urmăririi penale și necercetate în ședința instanței de fond, fără a indica esența cercetării acestor probe noi și fără a le supune aprecierii conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală (*vol.11. f.d. 170*);

c) nu și-a argumentat soluția despre respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în raport cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 229 alin. (1) - (3), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, conform căror *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare. Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul căruia i-a fost aplicată pedeapsă. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. Dispozițivul sentinței de condamnare trebuie să cuprindă dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare.*

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei

contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, și de avocatul Roman Medeleanu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, în privința inculpatului Siloci Andrei XXXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 19 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Maria Ghervas